Ügyszám: ABI-1086-2/2010/K

2595/K/2009-4.

Tisztelt […]!

Tájékoztatom, hogy beadványában foglaltak okán vizsgáltam a Szombathelyi Országos Büntetés-végrehajtás Intézetben üzemeltetett kamerarendszert. A vizsgálatot lezártam, megállapításaimról az alábbiakban tájékoztatom:

A beadványában ismertetett eset értékelésében meghatározó szempont, hogy a büntetés-végrehajtás intézeteiben a képfelvevő üzemeltetéséhez szükséges törvényi jogalap sajnálatos módon hiányzik. Ugyanakkor a hivatalomhoz érkezett beadványokból kitűnik, hogy a kamerás megfigyelés, a kép és hangfelvétel rögzítése számos büntetés-végrehajtási intézetben már működik (a 114/1997. OP intézkedés szerint).

A büntetés-végrehajtási intézetek működésének sajátos jellegéből adódóan egyes Alkotmányban rögzített jogok közvetlen sérelmének veszélye a szokásosnál jóval szigorúbb intézkedéseket indokol. Az alapjogok sérelmének közvetlen veszélye jogi értelemben más alapjogok korlátozásához vezethet, feltéve, ha a szükségesség, arányosság és alkalmasság kritériumai teljesülnek. Természetesen a szigorúbb szabályok megalkotásakor is figyelemmel kell lenni a fogvatartottak és különösen a munkavállalók alkotmányos alapjogaira. Jelen esetben a kamerás megfigyelés olyan alapjogok megóvása - mint az emberi élet, méltóság és az egészség - védelmében korlátozhatják az érintett jogait. Az Avtv. 16. § -a is utal arra, hogy az érintett jogait törvény korlátozhatja az állam külső és belső biztonsága, a bűnmegelőzés vagy a bűnüldözés érdekében, valamint a foglalkozások gyakorlásával összefüggő fegyelmi és etikai vétségek, a munkajogi és munkavédelmi kötelezettségszegések megelőzése és feltárása céljából – beleértve minden esetben az ellenőrzést és a felügyeletet is -, továbbá az érintett vagy mások jogainak védelme érdekében. A közelmúltban „A büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és az elzárás végrehajtásáról szóló törvény” tervezetének véleményezése kapcsán javasoltam, hogy az elektronikus megfigyelési eszközök használatára vonatkozóan teljes körű, részletes törvényi szabályozás indokolt, amely mind a büntetés-végrehajtási intézetben dolgozó munkavállalók, mind az elítéltek vonatkozásában garanciális jogi keretet teremt. Így többek között tartalmazza azt, hogy a megfigyelés milyen célokat szolgál, és a felvételeket milyen célokból és milyen eljárások keretében lehet felhasználni.

Az ügyben a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény 26. § (1) bekezdése alapján megkereséssel fordultam az intézet parancsnokához. Megkeresésem mindenek előtt annak tisztázására irányult, hogy mely cég, szervezet üzemelteti a kamera-rendszert, e tevékenység folytatására a cég kötött-e szerződést az intézettel, az üzemeltetés kizárólag technikai karbantartást jelent vagy esetlegesen a felvételekhez is hozzáfér-e a megbízott cég illetve alkalmazottja. Ezen túlmenően arra is választ kértem, hogy a továbbított képeket ki figyeli, a büntetés-végrehajtás alkalmazottai mellett a szervezeten kívül álló személyek megismerhetik-e a felvételeket, és a rögzített felvételeket milyen eljárásokban használják fel. Az intézet parancsnoka válaszlevelében arról tájékoztatott, hogy az ADT Fire & Security Kft., amely az intézettel szerződéses jogviszonyban áll, kizárólag technikai karbantartást végez, a felvételekhez nem fér hozzá. Biztosított arról, hogy a továbbított képeket kizárólag az intézet hivatásos állományába tartozók ismerhetik meg, a karbantartásra, takarításra is csak jelenlétükben kerülhet sor. A szervezet kijelölt tagjain kívül a kamera képanyagát csak a törvényességi felügyeletet gyakorló ügyészség és szükség esetén a rendőrség ismerheti meg. A rögzített felvételeket pedig az arra jogosult szervek, személyek az általuk folytatott fegyelmi, illetve büntető eljárások során használják fel.

Tekintettel arra, hogy felvételekhez a szervezeten kívül álló személyek nem férhetnek hozzá, illetve az adatkezelés szükségessége nem kérdőjelezhető meg, az ügyben további intézkedés megtétele nem indokolt. Megnyugtató helyzetet kizárólag az adatkezelés törvényi szintű

részletszabályainak elfogadása eredményezhet, erre a magam részéről a javaslatot megtettem.

Budapest, 2010. február 4.

Üdvözlettel:

Dr. Jóri András